

Závery analýzy

Veľkoobchodný relevantný trh č. 5

Trh veľkoobchodného širokopásmového prístupu, ktorým je sprístupnenie elektronických komunikačných sietí umožňujúcich prenos signálu rýchlosťou vyššou ako 256 kbit/s (ďalej len „veľkoobchodný trh č. 5“).

Obsah

I. Časť - Úvod

- 1. Povinnosti Telekomunikačného úradu SR vyplývajúce zo zákona str. 2
- 2. Predmet analýzystr. 4

II. Časť - Analýza

- 1. Podnik resp. podniky pôsobiace na veľkoobchodnom trhu č. 5 str. 5
- 2. Významný podnik - vyhodnotenie kritériístr. 6

III. Časť - Záver

- 1. Závery analýzystr. 15
 - 2. Návrh povinností podľa § 18 až 24 a § 27 zákonastr. 16
-

I. Časť – úvod

1. Povinnosti Telekomunikačného úradu SR vyplývajúce zo zákona

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky, odbor ekonomickej regulácie (ďalej len „úrad“) pred stanovením postupu, určením úloh a cieľov analýzy veľkoobchodného trhu č. 5 stručne zhrnul povinnosti úradu v rámci súťaže a regulácie v oblasti elektronických komunikácií na území Slovenskej republiky vyplývajúce mu zo zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.

V zmysle § 1 ods. 1 zákona tento zákon upravuje podmienky na poskytovanie elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb, podmienky na používanie rádiových zariadení, štátnu reguláciu elektronických komunikácií (ďalej len „regulácia“), práva a povinnosti podnikov a užívateľov elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb, ochranu týchto sietí a služieb, efektívne využívanie frekvenčného spektra a čísel, oprávnenia a povinnosti k cudzím nehnuteľnostiam, ochranu súkromia a údajov a pôsobnosť orgánov štátnej správy v elektronických komunikáciách.

V zmysle § 1 ods. 3 zákona účelom zákona je vytvoriť podmienky na rozvoj konkurencie v oblasti elektronických komunikácií na území Slovenskej republiky a odstrániť prekážky brániace jej rozvoju, vytvoriť podmienky na zriaďovanie a rozvoj transeurópskych elektronických komunikačných sietí a prevádzkyschopnosť celoeurópskych služieb, dosiahnuť efektívnu hospodársku súťaž (ďalej len "súťaž") pri poskytovaní elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb založenú na princípe technologickej neutrality a podporiť záujmy užívateľov elektronických komunikačných služieb.

V zmysle § 1 ods. 4 zákona sa týmto zákonom preberajú právne akty Európskych spoločenstiev uvedené v prílohe č. 1.

V zmysle § 5 ods. 1 zákona elektronická komunikačná služba (ďalej len „služba“) je služba obvykle poskytovaná za úhradu, ktorá spočíva úplne alebo prevažne v prenose signálov v sieťach, vrátane telekomunikačných služieb a prenosových služieb v sieťach používaných na rozhlasové a televízne vysielanie. Služba nie je poskytovanie obsahu ani zabezpečenie alebo vykonávanie redakčného dohľadu nad obsahom prenášaný pomocou sietí a služieb a nezahŕňa služby informačnej spoločnosti, ktoré nespočívajú úplne alebo prevažne v prenose signálov sieťami.

V zmysle § 6 ods. 3 zákona úrad je národný regulátor a cenový orgán v oblasti elektronických komunikácií, ktorý podľa tohto zákona:

- a) vykonáva reguláciu,
- e) plní povinnosti podporujúce súťaž, rozvoj spoločného trhu Európskej únie, záujmy všetkých osôb členských štátoch Európskej únie na území Slovenskej republiky, prístup k sieťam, prevádzkyschopnosť sietí a služieb a chráni slobodu výberu prevádzkovateľa s uplatnením technických noriem.

V zmysle § 10 ods. 2 zákona úrad pred začatím konania konzultuje svoj návrh opatrenia vo veci, ktorá bude mať významný dosah na relevantný trh, poskytne dotknutým stranám podniku najmenej jeden mesiac na vyjadrenie odo dňa jeho zverejnenia. Úrad v návrhu uvedie najmä definíciu trhu, zistenia týkajúce sa významného vplyvu na

relevantnom trhu spolu s označením podniku s významným vplyvom na tomto trhu, uloženie, zmenu alebo zrušenie povinností podľa § 18 až 24 a § 27 a odôvodnenie uvedených skutočností. Úrad zohľadní v čo najväčšej možnej miere stanovisko dotknutého podniku.

V zmysle § 11 ods. 2 zákona úrad pri regulácii prihliada na odporúčania a usmernenia Európskej komisie vrátane technických noriem a technických špecifikácií pre siete a služby, ktorých zoznam zverejňuje Európska komisia. Pri regulácii musí zohľadňovať technologickú neutralitu regulácie, ktorá neukladá ani nediskriminuje používanie konkrétneho typu technológie.

V zmysle § 11 ods. 3 zákona úrad pri regulácii zabezpečuje, aby nedochádzalo k narušovaniu alebo obmedzovaniu súťaže a diskriminácii podnikov, podporuje efektívne investície do kvalitnej a modernej infraštruktúry, dbá na zachovanie celistvosti a bezpečnosti verejných sietí.

V zmysle § 16 ods. 1 zákona úrad najmenej raz za dva roky analyzuje relevantné trhy. Cieľom analýzy je zistiť, či na relevantnom trhu je efektívna súťaž a či nápravné opatrenia podľa osobitných predpisov alebo právne záväzných aktov Európskych spoločenstiev alebo Európskej únie v oblasti súťažného práva pri poskytovaní sietí a služieb sú dostatočné na jej zabezpečenie.

V zmysle § 17 ods. 1 zákona ak úrad na základe analýzy podľa § 16 zistí, že na určitom relevantnom trhu nie je efektívna súťaž, po ukončení konzultácií podľa § 10 určí rozhodnutím významný podnik a zároveň mu v tomto rozhodnutí uloží aspoň jednu povinnosť podľa § 18 až 24 a § 27. Tieto povinnosti musia vychádzať zo zisteného stavu a musia byť oprávnené a primerané účelu a princípom regulácie, ktorými sú podpora efektívnej súťaže a rozvoj vnútorného trhu. Ak je na tomto trhu určený významný podnik, úrad mu existujúce povinnosti ponechá, zmení alebo doplní.

V zmysle § 17 ods. 5 zákona konzultácie (§ 10) o analýze relevantného trhu v súvislosti s ukladaním povinností, zmenou alebo zrušením povinností podľa § 18 až 24 a § 27 sa týkajú významného podniku, ktorému sa tieto povinnosti ukladajú, menia alebo zrušujú a iných osôb, ktorých práva a povinnosti môžu byť dotknuté.

Úrad pri analýze predmetného relevantného trhu okrem zákona vychádzal aj zo znenia zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane hospodárskej súťaže“).

Na základe vyššie uvedeného úrad v rámci všeobecného prieskumu potreboval zhromaždiť a preskúmať všetky dostupné relevantné údaje a podklady súvisiace so stavom súťaže na predmetnom relevantnom trhu. Následne analýzou zistiť skutočný stav súťaže a navrhnutými opatreniami vytvoriť podmienky na rozvoj konkurencie a efektívnu súťaž pri poskytovaní elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb a podporiť záujmy užívateľov elektronických komunikácií na území Slovenskej republiky.

V rámci všeobecného prieskumu na relevantnom trhu v oblasti elektronických komunikácií v SR úrad v zmysle § 38 ods. 1 zákona požiadal listom č. 25/14/2004 zo dňa 06.02.2004 podnik Slovak Telecom, a.s. so sídlom Námestie slobody 6, 817 62 Bratislava, IČO 35 763 469 (ďalej len „spoločnosť Slovak Telecom“) o predloženie podkladov. Listom č. 622/14/2004 zo dňa 16.11.2004 úrad požiadal spoločnosť Slovak Telecom o doplnenie

podkladov a súčasne jej oznámil, že v zmysle § 16 zákona vykoná analýzu veľkoobchodného trhu č. 5.

Úrad požiadal spoločnosť Slovak Telecom o ďalšie doplnenie podkladov, informácií a vyjadrenia listom č. 47/14/2006 zo dňa 26.01.2006 a listom 231/14/2006 zo dňa 13.04.2006.

Úrad v rámci prieskumu na predmetnom relevantnom trhu listami požiadal spoločnosti Amtel Slovensko, s.r.o., Dial Telecom, a.s., Energotel, a.s., eTeL Slovensko, s.r.o., GlobalTel, a.s., GTS Slovakia s.r.o., GTS Nextra, a.s., Nextra, s.r.o., Orange Slovensko, a.s., Slovanet, a.s., SWAN, a.s., T-Mobile Slovensko, a.s., UPC Slovensko, s.r.o., Železnice Slovenskej republiky - Železničné telekomunikácie Bratislava a WiMAX Telecom Slovakia, s.r.o. o zaujatie stanoviska v predmetnej veci.

Spoločnosť Slovak Telecom vo svojom stanovisku, uvedenom v liste zn. 7191/2004/SSaVZ, potvrdila vlastníctvo siete prístupových vedení spájajúcej koncový bod siete so špecifickým prístupovým bodom účastníckeho vedenia (unikátneho zariadenia), ako aj výhody, ktoré jej plynú z toho, že elektronické komunikačné služby na trhu poskytuje dlhodobo, z čoho vyplýva aj úroveň jej infraštruktúry a zariadení.

Vo vyjadrení, ktoré je evidované úradom pod číslom č. 842/14/2004 zo dňa 09.12.2004 spoločnosť Slovak Telecom uviedla, že z portfólia služieb spoločnosti Slovak Telecom na veľkoobchodný trh č. 5 patrí služba ISP GATE, ktorá umožňuje užívateľovi širokopásmový prístup k dátovej sieti spoločnosti Slovak Telecom, ktorá bola uvedená na trh v lete 2003 napriek tomu, že zatiaľ povinnosť veľkoobchodného širokopásmového prístupu nebola uložená a spoločnosť Slovak Telecom tak umožnila vstúpiť aj ostatným hráčom na trh poskytovania širokopásmových služieb.

Následne úrad v zmysle § 16 ods.1 zákona pristúpil k vykonaniu analýzy veľkoobchodného trhu č. 5.

Zoznam relevantných trhov v SR určil úrad rozhodnutím zo dňa 28. januára 2004 a zverejnil vyhlásením v Zbierke zákonov číslo 57/2004 zo dňa 12. februára 2004. Z geografického hľadiska je v súlade s týmto rozhodnutím relevantným trhom celé územie Slovenskej republiky.

Spoločnosť Slovak Telecom, a.s. listom zaevidovaným úradom pod č. 157/14/2006 zo dňa 08.03.2006, oznámila úradu, že od 08.03.2006 mení svoje obchodné meno na Slovak Telekom, a.s. a zároveň týmto dňom uvádza na trh svoju novú obchodnú značku T - Com. Na základe uvedeného úrad ďalej v analýze uvádza len nové obchodné meno Slovak Telekom, a.s. (ďalej len „spoločnosť Slovak Telekom“).

2. Predmet analýzy

Cieľom analýzy bolo zistiť, či je na veľkoobchodnom trhu č. 5 efektívna súťaž v zmysle § 16 ods. 2, alebo či má v zmysle § 16 ods. 3 zákona na relevantnom trhu významný vplyv podnik, ktorý sám alebo spoločne s inými podnikmi má na tomto trhu také postavenie, že nie je vystavený efektívnej súťaži a ekonomický vplyv mu v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov.

Predmetom analýzy bolo:

1. identifikovanie podnikov, ktoré pôsobia na veľkoobchodnom trhu č. 5,
2. posúdenie, či na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 5 existuje významný podnik, teda podnik, ktorý sám alebo spoločne s inými podnikmi má na tomto trhu také postavenie, že nie je vystavený efektívnej súťaži a ekonomický vplyv mu v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov.

II. Časť - Analýza

1. Podnik resp. podniky pôsobiace na veľkoobchodnom trhu č. 5

V záujme zistenia skutočného stavu na veľkoobchodnom trhu č. 5 úrad v rámci analýzy oslovil, okrem spoločnosti Slovak Telekom aj podniky, ktorým bola udelená licencia na základe ktorej sú tieto oprávnené na území SR: zriaďovať, prevádzkovať a udržiavať pevnú verejnú telekomunikačnú sieť, poskytovať všetky druhy telekomunikačných služieb prostredníctvom pevnej verejnej telekomunikačnej siete v zmysle zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení zákona č. 308/2000 Z. z. a podniky, ktoré poskytujú službu širokopásmového prístupu na základe všeobecného povolenia na poskytovanie elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb, v zmysle zákona.

V rámci vykonávanej analýzy, na požiadanie úradu uviesť všetkých konkurentov, spoločnosť Slovak Telekom v liste zo dňa 23.02.2006 evidovaným úradom pod číslom 140/14/2006, uviedla svojich konkurentov na veľkoobchodnom trhu č. 5, za ktorých považuje spoločnosti UPC Slovensko, s.r.o., Amtel Slovensko, s.r.o., Telenor Networks, a.s., Wimax telecom Slovakia, s.r.o., Globaltel, a.s., GTS Slovakia, s.r.o., Slovanet, a.s., eTel Slovensko, s.r.o., Nextra, s.r.o., Dial Telecom, a.s. a T-mobile Slovensko, a.s.

Úrad požiadal uvedené spoločnosti o vyjadrenie a zaujatie stanoviska k predmetnej veci. Vyjadrenia spoločností úrad stručne zhrnul nasledovne:

- a) trh širokopásmového prístupu v súčasnosti rýchlo rastie, čo do počtu koncových klientov, podniky prevádzkujúce príslušné siete však majú tendenciu neposkytovať služby prístupu na veľkoobchodnej báze vôbec alebo iba v minimálnej miere alebo poskytovať ich tak, aby koncových užívateľov získaval podnik prevádzkujúci sieť vo výrazne vyššej miere ako možní konkurenti. Siete na báze technológií v pásme 3.5 GHz sú viazané na priamu alebo takmer priamu viditeľnosť medzi koncovou stanicou a bázovou stanicou, čím ich použiteľnosť pre masové nasadenie klesá až do doby dobudovania značného pokrytia územia,
- b) najväčší potenciál ako aj možnosť a schopnosť poskytovať službu na predmetnom trhu má spoločnosť Slovak Telekom,
- c) väčšina úradom oslovených spoločností uviedla, že na predmetnom trhu nemá žiadny podiel, prípadne má len zanedbateľný podiel,
- d) úradom oslovené spoločnosti uviedli, že spôsob „DSL pripojení“ na báze účastníckych vedení spoločnosti Slovak Telekom svojím pokrytím, množstvom pripojených účastníkov, ich previazanosťou s účastníckou bázou spoločnosti Slovak Telekom pre hlasové služby, prenosovými rýchlosťami a dynamikou rastu zákaznickej bázy prevláda nad ostatnými spôsobmi širokopásmového pripojenia,
- e) jednoznačne najvyšší podiel má spoločnosť Slovak Telekom.

2. Významný podnik - vyhodnotenie kritérií

Významný vplyv v zmysle § 16 ods. 3 zákona na relevantnom trhu má podnik, ktorý sám alebo spoločne s inými podnikmi má na tomto trhu také postavenie, že nie je vystavený efektívnej súťaži a ekonomický vplyv mu v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov.

Úrad pri posudzovaní, či ide o významný podnik, vyhodnocuje v zmysle § 16 ods. 4 zákona kritériá týkajúce sa príslušného analyzovaného relevantného trhu:

- a) veľkosť podniku vo vzťahu k relevantnému trhu, ako aj zmeny jeho relatívnej podielovej pozície v časovom priebehu,
- b) ovládanie unikátneho zariadenia, rozsah obmedzení vstupu na relevantný trh a z toho vyplývajúca miera efektívnej súťaže,
- c) existencia technologicky podmienených výhod,
- d) zodpovedajúca vyjednávacía sila na strane dopytu,
- e) prístup ku zdrojom financovania,
- f) miera diverzifikácie služieb,
- g) úspory z rozsahu,
- h) úspory zo sortimentu,
- i) miera vertikálnej integrácie,
- j) vysokorozvinutá distribučná a predajná sieť,
- k) existencia potenciálnej konkurencie,
- l) prekážky vstupu na trh,
- m) súčasný stav súťaže alebo
- n) iné kritériá týkajúce sa príslušného analyzovaného relevantného trhu.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. a) zákona - veľkosť podniku vo vzťahu k relevantnému trhu, ako aj zmeny jeho relatívnej podielovej pozície v časovom priebehu.

Vzhľadom na to, že veľkoobchodný trh č. 5 je definovaný ako veľkoobchodný trh širokopásmového prístupu, ktorým je sprístupnenie elektronických komunikačných sietí umožňujúcich prenos signálu rýchlosťou vyššou ako 256 kbit/s, je efektívne poskytovanie predmetnej služby závislé od vlastníctva prístupovej siete schopnej zabezpečiť prenos signálu rýchlosťou vyššou ako 256 kbit/s a od pokrytia územia takouto prístupovou sieťou.

Službu širokopásmového prístupu na celom území Slovenskej republiky môže poskytovať iným podnikom len podnik, ktorý má vybudovanú celoplošnú elektronickú komunikačnú sieť v náležitej štruktúre.

Význam a vplyv spoločnosti na veľkoobchodnom trhu č. 5 rastie s plochou pokrytia územia elektronickou komunikačnou sieťou a s celkovým počtom celoplošne rozmiestnených koncových bodov a prístupových bodov.

Základné kritériá širokopásmového prístupu možno definovať nasledovne:

- trvalý, nepretržitý prístup;
- rýchlosť prenosu signálu vyššiu ako 256 kbit/s.

Hlavnými prvkami definujúcimi širokopásmový prístup sú:

- vysokorýchlostná prípojka k miestu zákazníka (koncového užívateľa),
- prenosová kapacita pre širokopásmové dáta v oboch smeroch (prenosu) umožňujúca ponúkať koncovému užívateľovi služby s pridanou hodnotou,

V prípade veľkoobchodného širokopásmového prístupu by alternatívni prevádzkovatelia mali mať možnosť diferencovať svoje služby zmenou (priamo alebo nepriamo) technických charakteristík a/alebo využívaním svojej siete.

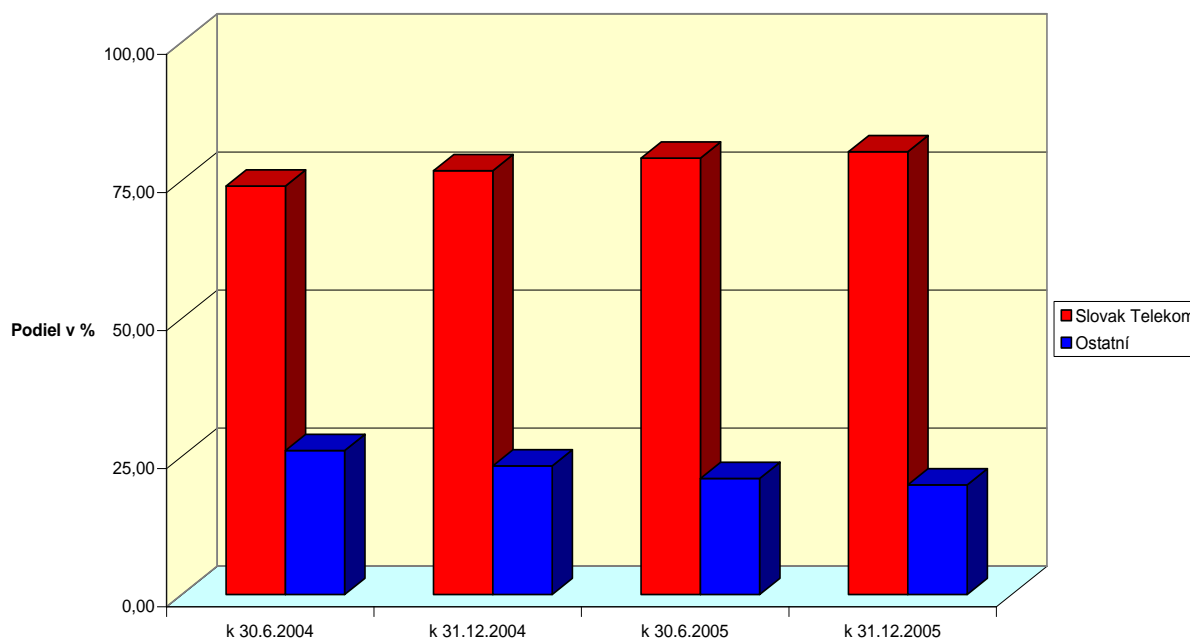
V SR nie je iný prevádzkovateľ verejnej elektronickej telekomunikačnej siete schopný celoplošne poskytovať veľkoobchodný širokopásmový prístup tak ako spoločnosť Slovak Telekom.

Podľa § 16 ods. 5 zákona možno za významný podnik považovať podnik s významným vplyvom aj na trhu úzko súvisiacom, ak sú väzby medzi týmito dvoma relevantnými trhmi také, že umožňujú prenesenie vplyvu z jedného trhu na druhý, a tým posilnenie trhového vplyvu podniku na trhu.

Úrad pre posúdenie veľkosti podniku vo vzťahu k relevantnému trhu a pre posúdenie zmeny jeho relatívnej podielovej pozície v časovom priebehu použil údaje o počte širokopásmových prístupov poskytnutých v rozpätí rokov 2004 – 2005.

Nasledujúci graf znázorňuje porovnanie vývoja trhových podielov širokopásmových DSL prístupov spoločnosti Slovak Telekom a širokopásmových prístupov poskytovaných ostatnými podnikmi prostredníctvom iných technológií na všetkých poskytnutých širokopásmových prístupoch v rozpätí rokov 2004 – 2005.

Vývoj trhového podielu podľa počtu účastníkov pripojených rýchlosťou vyššou ako 256 kbit/s

Z vyššie uvedeného grafu vyplýva, že podiel spoločnosti Slovak Telekom na trhu širokopásmového prístupu, vyjadrený prostredníctvom počtu koncových účastníkov využívajúcich širokopásmový prístup sa v období od 30.6.2004 do 31.12.2005 pohyboval v rozmedzí od 73,94% do 80,17%. Z grafu je zrejмый postupný nárast trhového podielu spoločnosti Slovak Telekom, sprevádzaný súčasným poklesom trhového podielu ostatných

podnikov poskytujúcich širokopásmový prístup koncovým účastníkom prostredníctvom iných technológií.

Medzi podnikmi pôsobiacimi na trhu širokopásmového prístupu druhý najvyšší trhovú podiel dosiahla spoločnosť UPC Slovensko, s.r.o., ktorá poskytuje širokopásmový prístup prostredníctvom infraštruktúry rozvodov káblovej televízie. Trhový podiel spoločnosti UPC Slovensko, s.r.o. dosiahol k 30.12.2004 úroveň nižšiu ako 19% a k 30.12.2005 dosiahol úroveň nižšiu ako 16%, pričom je potrebné zdôrazniť, že spoločnosť UPC Slovensko, s.r.o. neposkytuje služby širokopásmového prístupu prostredníctvom infraštruktúry rozvodov káblovej televízie celoplošne, ale iba v mestách Bratislava, Košice, Trnava a Žilina.

Z analýzy teda vyplýva a aj z grafu je zrejme, že najrozšírenejším spôsobom pripojenia koncových účastníkov je technológia DSL, ktorú poskytuje výlučne spoločnosť Slovak Telekom. Druhým najrozšírenejším spôsobom pripojenia je prostredníctvom infraštruktúry rozvodov káblovej televízie, pričom tento spôsob pripojenia je poskytovaný iba lokálne. Žiaden z poskytovateľov takéhoto pripojenia nemá elektronickú komunikačnú sieť s takým rozsiahlym pokrytím ako spoločnosť Slovak Telekom.

Trhový podiel spoločnosti Slovak Telekom v sledovanom období postupne rástol, pričom z úrovne takmer 74% k 30.6.2005 stúpol k 31.12.2006 na úroveň o málo prevyšujúcu 80%.

Vzhľadom na trend rastu počtu pripojení koncových účastníkov prostredníctvom DSL prípojok spoločnosti Slovak Telekom ako i podklady, informácie a výsledky analýzy úrad v horizonte dvoch rokov neočakáva výrazný pokles trhového podielu.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. b) zákona - ovládanie unikátneho zariadenia, rozsah obmedzení vstupu na relevantný trh a z toho vyplývajúca miera efektívnej súťaže.

V zmysle § 8 ods. 3 zákona o ochrane hospodárskej súťaže unikátne zariadenie je zariadenie, infraštruktúra alebo jej časť, miesto alebo právo, ktorých vybudovanie alebo nadobudnutie iným podnikateľom nie je objektívne možné a bez prístupu ku ktorým alebo bez uplatnenia ktorého by došlo alebo mohlo dôjsť k obmedzeniu súťaže na príslušnom relevantnom trhu. Zabezpečenie prístupu do pevnej verejnej elektronickej komunikačnej siete je nevyhnutnosťou pre alternatívnych operátorov pri poskytovaní elektronických komunikačných služieb. Alternatívny operátor na to, aby mohol koncovým užívateľom v pevnej verejnej elektronickej komunikačnej sieti poskytovať elektronické služby, potrebuje prístup k týmto užívateľom prostredníctvom prístupovej siete. Podnikom prevádzkujúcim pevnú verejnú elektronickú komunikačnú sieť s najrozsiahlejšou prístupovou sieťou (účastnícke vedenia) je spoločnosť Slovak Telekom.

Pre ostatné podniky poskytujúce služby na predmetnom trhu je vybudovanie účastníckeho vedenia s priamym prístupom k účastníkom z hľadiska časového, investičného, technického, stavebného a strategického veľmi náročné.

Úrad vzhľadom na uvedené skonštatoval, že vybudovanie paralelného účastníckeho vedenia s priamym prístupom k účastníkom nie je efektívne a objektívne možné.

V zmysle § 4 ods. 11 zákona je účastnícke vedenie fyzické spojenie koncového bodu siete v priestoroch účastníka s hlavným rozvádzačom alebo rovnocenným zariadením v pevnej verejnej telefónnej sieti.

Úrad dospel k záveru, že účastnícke vedenie je unikátnym zariadením, nakoľko:

- podniky poskytujúce verejné elektronické služby nemajú možnosť v krátkom čase vybudovať paralelné účastnícke vedenia,
- bez prístupu k účastníckemu vedeniu by došlo k obmedzeniu súťaže na príslušnom relevantnom trhu,
- vybudovanie alebo nadobudnutie účastníckeho vedenia iným podnikom nie je objektívne možné.

Spoločnosť Slovak Telekom je vlastníkom a prevádzkovateľom rozsiahlej siete účastníckych vedení, úrad túto skutočnosť považuje za veľmi dôležitú pri posudzovaní postavenia na veľkoobchodnom trhu č. 5. Vlastníctvo prístupovej siete - účastníckych vedení považuje úrad za výhodu, ktorá má vplyv na postavenie podniku na veľkoobchodnom trhu č. 5.

Existujúca dlhodobou budovaná pevná verejná elektronická komunikačná sieť spoločnosti Slovak Telekom vrátane účastníckych vedení, umožňuje tejto spoločnosti pomerne rýchlo sa prispôbiť požiadavke trhu o čom svedčí aj fakt, že spoločnosť Slovak Telekom neustále zvyšuje počet lokalít, v ktorých poskytuje DSL pripojenie koncovým užívateľom.

Za súčasného stavu na trhu poskytovať služby prostredníctvom elektronickej komunikačnej siete bez spoločnosti Slovak Telekom je objektívne ťažko možné, nakoľko poskytnutie predmetnej služby v takom rozsahu a na celom území Slovenskej republiky je schopná zabezpečiť len spoločnosť Slovak Telekom.

Na základe podkladov, informácií, šetrenia a vykonanej analýzy úrad dospel k záveru, že spoločnosť Slovak Telekom je podnikom ovládajúcim unikátne zariadenie.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. c) zákona - existencia technologicky podmienených výhod.

Technologicky podmienené výhody spoločnosti Slovak Telekom na predmetnom relevantnom trhu sú dané vlastníctvom a prevádzkovaním celoplošnej elektronickej komunikačnej siete.

Technologicky podmienené výhody pri poskytovaní širokopásmového prístupu sú:

- možnosť poskytnutia širokopásmového prístupu významnému počtu zákazníkov,
- vysoká prenosová rýchlosť,
- možnosť integrácie s inými komunikačnými službami.

Z uvedeného vyplýva, že technológie používané spoločnosťou Slovak Telekom na účastníckych vedeniach disponujú veľkou väčšinou uvedených výhod.

Výhoda spoločnosti Slovak Telekom spočíva aj v tom, že v SR nie je žiaden iný poskytovateľ verejnej elektronickej telekomunikačnej siete, ktorý by bol schopný celoplošne poskytovať veľkoobchodný širokopásmový prístup tak ako spoločnosť Slovak Telekom.

Existujúca dlhodobo budovaná celoplošná elektronická komunikačná sieť (vrátane prístupovej siete) umožňuje spoločnosti Slovak Telekom pomerne rýchlo sa prispôbiť požiadavke trhu a vyhovieť potrebám zákazníka komplexne. Uvedená skutočnosť poskytuje spoločnosti Slovak Telekom podstatnú výhodu pred konkurenčnými podnikmi aj pred potenciálnymi konkurentmi, ktorí by v budúcnosti vstúpili na veľkoobchodný trh č. 5.

Na základe podkladov, informácií, šetrenia a vykonanej analýzy úrad konštatoval, že vyššie uvedené výhody zvyšujú význam pozície spoločnosti Slovak Telekom na veľkoobchodnom trhu č. 5.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. d) zákona - zodpovedajúca vyjednávacía sila na strane dopytu.

Vyjednávacía sila spoločnosti Slovak Telekom je daná celoplošným pokrytím územia elektronickou komunikačnou sieťou (vrátane prístupovej siete), ktorou nedisponuje žiaden iný podnik v SR.

Konkurenti spoločnosti Slovak Telekom na veľkoobchodnom trhu č. 5 nemajú vybudovaný dostatočný počet prístupových bodov a taktiež nemajú celoplošne vybudovanú elektronickú komunikačnú sieť s priamym prístupom ku koncovému užívateľovi. Z uvedeného vyplýva, že žiaden iný podnik nie je schopný poskytnúť širokopásmový prístup iným podnikom v takom rozsahu a takej kvalite ako spoločnosť Slovak Telekom.

Výhodná pozícia spoločnosti Slovak Telekom spočíva aj v tom, že je zavedená na trhu, vie a môže promptne vyhovieť ďalším novým požiadavkám zákazníka. Pozícia podniku s vysokým trhovým podielom je pri rokovaniach výhodnejšia v porovnaní s pozíciou podniku s malým trhovým podielom.

Na základe uvedeného úrad konštatoval, že vyjednávacía sila podnikov vzhľadom na pozíciu spoločnosti Slovak Telekom na veľkoobchodnom trhu č. 5 je obmedzená.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. e) zákona - prístup ku zdrojom financovania.

Prístup ku zdrojom financovania v súčasnej situácii na veľkoobchodnom trhu č. 5 je dôležitým, nie však určujúcim kritériom.

Nezanedbateľný význam z hľadiska prístupu ku zdrojom financovania (najmä externým zdrojom napr. úvery) má skutočnosť, že vlastníkami spoločnosti Slovak Telekom sú spoločnosť Deutsche Telekom AG s podielom 51 % akcií, Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky s podielom 34 % akcií a Fond národného majetku Slovenskej republiky s 15 % podielom akcií.

Na základe podkladov, informácií, vykonaného šetrenia a analýzy úrad dospel k záveru, že vlastnícka štruktúra, objem majetku, objem vykázaných tržieb, ako aj zisku po zdanení a z toho vyplývajúci prístup ku zdrojom financovania výrazne pomáha k upevneniu pozície spoločnosti Slovak Telekom na veľkoobchodnom trhu č. 5.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. f) zákona miera - diverzifikácie služieb.

Na území Slovenskej republiky poskytuje spoločnosť Slovak Telekom najširšie portfólio elektronických komunikačných služieb spomedzi všetkých podnikov poskytujúcich verejnú elektronickú komunikačnú sieť, služby alebo siete a služby. Spoločnosť Slovak Telekom poskytuje služby prenájmu okruhov, dátové služby, služby miestnych, medzimestských a medzinárodných volaní, služby prenosu, vysielania a príjmu rozhlasových, televíznych a ostatných komunikačných signálov.

Na základe podkladov, informácií, vykonaného šetrenia a analýzy úrad dospel k záveru, že spoločnosť Slovak Telekom poskytuje najširšie portfólio elektronických komunikačných služieb spomedzi všetkých podnikov poskytujúcich verejnú elektronickú komunikačnú sieť, služby alebo siete a služby v SR.

Z uvedeného vyplýva, že najvyššiu mieru diverzifikácie služieb v sektore elektronických komunikácií má spoločnosť Slovak Telekom.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. g) zákona - úspory z rozsahu.

Úspory z rozsahu predstavujú zníženie jednotkových nákladov v dôsledku vysokého objemu produkcie. Využívanie úspor z rozsahu je príznačné pre sektor elektronických komunikácií. Vysoké investičné náklady súvisiace s budovaním a prevádzkovaním elektronických komunikačných sietí sa rozpočítavajú na príslušný objem prenesenej prevádzky. Pozitívny dopad úspor z rozsahu sa prejavuje tým, že s rastúcou prevádzkou siete sa znižujú jednotkové náklady a to až do momentu, kedy je nevyhnutné ďalšie rozšírenie siete.

Efektívne rozšírenie siete je také, pri ktorom nenastane nárast jednotkových nákladov. Vzhľadom na skutočnosť, že spoločnosť Slovak Telekom z podnikateľskej činnosti dlhodobo vykazuje zisk (pričom je najväčším poskytovateľom pevnej verejnej elektronickej komunikačnej siete a služieb a zároveň je jedným z troch najväčších podnikov poskytujúcich elektronické komunikačné siete a služby na území Slovenskej republiky) úrad dospel k záveru, že také významné postavenie nie je možné bez dosiahnutia úspor z rozsahu pri poskytovaní elektronických komunikačných služieb.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. h) zákona - úspory zo sortimentu.

Úspory zo sortimentu predstavujú zníženie jednotkových nákladov v dôsledku poskytovania rôznych druhov služieb prostredníctvom toho istého zariadenia resp. technológie. Využívanie úspor zo sortimentu je príznačné pre sektor elektronických komunikácií za predpokladu, že daný podnik poskytuje široké portfólio elektronických komunikačných služieb prostredníctvom tej istej infraštruktúry, resp. jej časti.

Úrad na základe získaných podkladov a informácií, šetrenia a analýzy konštatoval, že spoločnosť Slovak Telekom má najlepšiu pozíciu (oproti konkurentom a prípadným budúcim konkurentom) na dosahovanie úspor zo sortimentu na predmetnom trhu.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. i) zákona - miera vertikálnej integrácie.

Úrad na základe získaných podkladov a informácií, vykonaným šetrením a analýzou dospel k záveru, že spoločnosť Slovak Telekom tým, že prevádzkuje vlastnú pevnú verejnú elektronickú komunikačnú sieť, prenajíma časti tejto siete iným podnikom a poskytuje prostredníctvom tejto siete služby svojim zákazníkom, splňa podmienku vertikálne integrovanej spoločnosti.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. j) zákona - vysokorozvinutá distribučná a predajná sieť.

Vysoko rozvinutá distribučná a predajná sieť je v prípade spoločnosti Slovak Telekom vyjadrená počtom a rozmiestnením zákazníckych stredísk na celom území SR. Zákazníci majú vzhľadom na počet a rozmiestnenie zákazníckych stredísk dostupný a rýchly kontakt so spoločnosťou Slovak Telekom. Spoločnosť Slovak Telekom má najvyšší počet zákazníckych miest zo všetkých podnikov poskytujúcich služby širokopásmového prístupu.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. k) zákona - existencia potenciálnej konkurencie.

Potenciálny konkurent je taká spoločnosť u ktorej je zrejmé, že by mohla a pravdepodobne by aj vynaložila nevyhnutné dodatočné investície alebo náklady, aby vstúpila na veľkoobchodný trh č. 5. Potenciálnym konkurentom na predmetnom trhu je podnik, ktorý na území Slovenskej republiky vlastní elektronickú komunikačnú sieť schopnú zabezpečiť širokopásmový prístup, avšak predmetnú službu neposkytuje, alebo podnik, ktorý je schopný prenajať si takúto sieť od iného podniku.

Ako už úrad v analýze vyššie uviedol, žiaden podnik okrem spoločnosti Slovak Telekom nedisponuje takou elektronickou komunikačnou sieťou (vrátane prístupovej siete), ktorá by svojim pokrytím (územným rozsahom) a kvalitou umožňovala poskytnúť širokopásmový prístup na celom území SR.

Napriek tomu, že spoločnosť Slovak Telekom, ako významný podnik na veľkoobchodnom trhu prístupu k účastníckemu vedeniu, zverejnila svoju referenčnú ponuku na uvoľnený prístup k účastníckemu vedeniu, nebola doteraz podpísaná žiadna zmluva o prístupe k účastníckemu vedeniu medzi spoločnosťou Slovak Telekom a iným podnikom.

Analýzou veľkoobchodného trhu č. 5 sa potvrdila existencia potenciálnej konkurencie, úrad však konštatuje, že samotná možnosť vstupu na trh (v prípade využitia prístupu k účastníckemu vedeniu spoločnosti Slovak Telekom je navyše podmienená správaním sa tejto spoločnosti) nie je dostatočným predpokladom na podporu súťažného prostredia resp. na vytvorenie konkurenčného tlaku.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. l) zákona - prekážky vstupu na relevantný trh.

Prekážky vstupu na predmetný relevantný trh úrad rozčlenil podľa jednotlivých kategórií bariér vstupu na:

Ekonomické bariéry

- vybudovanie potrebnej infraštruktúry a následný vstup na trh ako aj neustály rozvoj si vyžaduje veľké kapitálové investície do výstavby elektronickej komunikačnej siete a nákupu technológie. Vysoká investičná náročnosť je spojená s veľkým rizikom, že vložené investície sa podniku nevrátia (prudký technický rozvoj odvetvia, orientovanie zákazníkov na nové služby a technológie),

Časové bariéry

- vstup na trh a zavedenie sa podnikateľa na trhu je časovo náročný (výstavba elektronickej komunikačnej siete, získanie zákazníkov, návratnosť investícií, konkurencie schopnosť),
- zákazníkov je možné získať nižšími cenami, vyššou kvalitou, rýchlosťou a komplexnosťou poskytnutého servisu k predmetnej službe, čo predlžuje návratnosť investícií,
- veľká časová a administratívna náročnosť výstavby elektronickej komunikačnej siete (rozkopávkové povolenia, zložité terénne a poveternostné podmienky, výstavba v meste, veľký počet súkromných vlastníkov pozemkov a pod.),

Technické bariéry

- prístup k unikátnemu zariadeniu,
- technicky náročná výstavba elektronickej komunikačnej siete,
- dynamika technického rozvoja a rýchle zmeny v telekomunikačnom odvetví,

Strategické bariéry

- vyplývajúce z pozície spoločnosti Slovak Telekom na trhu,
- ostatné podniky pôsobiace na trhu neponúkajú celoplošne služby v takom rozsahu na celom území Slovenskej republiky, ako je schopná poskytnúť spoločnosť Slovak Telekom,
- zotrvačnosť zákazníkov kým sa rozhodnú zmeniť poskytovateľa služieb.

Vzhľadom na vyššie uvedené úrad dospel k záveru, že existujúce bariéry predstavujú významné prekážky pre vstup na predmetný relevantný trh a možnosti vstupu na trh sú obmedzené.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. m) zákona - súčasný stav súťaže na relevantnom trhu.

Dňa 19.07.2000 úrad vydal licenciu (platnosť nadobudla 24.07.2000), podľa ktorej je spoločnosť Slovak Telekom oprávnená zriaďovať, prevádzkovať a udržiavať pevnú verejnú telefónnu sieť, poskytovať všetky druhy telekomunikačných služieb prostredníctvom pevnej verejnej telekomunikačnej siete, prostredníctvom rádiových telekomunikačných zariadení (vrátane satelitných zariadení) poskytovať tie telekomunikačné služby, ktoré oprávnené poskytovala pred dňom vydania predmetnej licencie.

Spoločnosť Slovak Telekom, ako vyplýva z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sa, vložka č: 2081/B zo dňa 31.05.2006 je právnická osoba s právnou formou akciová spoločnosť. V predmete činnosti má zapísané široké spektrum činností, predovšetkým prenos, vysielanie a príjem rozhlasových, televíznych a ostatných komunikačných signálov pre prevádzkovateľov zo zákona a prevádzkovateľov na základe

udelených licencií, poskytovanie telekomunikačných služieb vrátane služieb miestnych, medzimestských a medzinárodných volaní, služby prenájmu okruhov, dátových sietí, a rádiokomunikačných služieb za úhradu, prenos, spracovanie a sprostredkovanie informácií pre potreby fyzických a právnických osôb.

Spoločnosť Slovak Telekom začala poskytovať službu ST DSL, ktorá bola dostupná všetkým zákazníkom spoločnosti Slovak Telekom, alebo novým zákazníkom, ktorí spolu s objednávkou ST DSL požiadali o zriadenie účastníckej prípojky (analogovej telefónnej, alebo digitálnej ISDN BRA). Služba ST DSL spočívala v nainštalovaní technológie ADSL na účastnícku prípojku a v zabezpečovaní jej prevádzky. Zákazník mal pritom možnosť tejto voľby:

- objednať si k službe ST DSL aj službu ST Online (internetové služby od spoločnosti Slovak Telekom) – zákazník tak platil spoločnosti Slovak Telekom zvlášť za DSL prístup a zvlášť za internetové služby (podľa objemu prenesených dát),
- vybrať si k službe ST DSL iného poskytovateľa internetových služieb (alternatívny operátor) a uzavrieť s ním osobitnú zmluvu – zákazník tak platil spoločnosti Slovak Telekom za DSL prístup a inému poskytovateľovi za internetové služby (podľa objemu prenesených dát). Alternatívny operátor poskytoval tieto služby koncovým zákazníkom prostredníctvom verejnej telekomunikačnej služby ISP GATE spoločnosti Slovak Telekom.

Užívateľ uzavrel dve osobitné zmluvy (jednu so spoločnosťou Slovak Telekom na poskytovanie ST DSL, druhú s poskytovateľom internetových služieb), išlo teda o maloobchodné poskytovanie prípojky xDSL. V predmetnom prípade nešlo o veľkoobchodné poskytovanie širokopásmového prístupu ako tvrdí spoločnosť Slovak Telekom vo vyjadrení evidovanom úradom pod číslom č. 842/14/2004 zo dňa 09.12.2004, v ktorom spoločnosť Slovak Telekom uviedla, že z portfólia služieb spoločnosti Slovak Telekom na veľkoobchodný trh č. 5 patrí služba ISP GATE, ktorá umožňuje užívateľovi širokopásmový prístup k dátovej sieti spoločnosti Slovak Telekom, ktorá bola uvedená na trh v lete 2003 napriek tomu, že zatiaľ povinnosť veľkoobchodného širokopásmového prístupu nebola uložená a spoločnosť Slovak Telekom tak umožnila vstúpiť aj ostatným hráčom na trh poskytovania širokopásmových služieb.

Spoločnosť Slovak Telekom poskytovala službu ST DSL svojim koncovým užívateľom maloobchodne. Do 1. mája 2006 spoločnosť Slovak Telekom neposkytovala prístup DSL veľkoobchodne.

Služby ISP GATE a ISP GATE Plus (ako modifikácie služby ISP GATE z r. 2005) poskytované zo strany spoločnosti Slovak Telekom alternatívnym poskytovateľom internetových služieb (tzv. Internet servis provider - ISP) boli v r. 2006 naďalej ponúkané ako prostriedok prístupu k užívateľom služby ST DSL.

V súčasnosti poskytuje službu širokopásmového pripojenia do siete internet okrem spoločnosti Slovak Telekom aj niekoľko ďalších podnikov. Okrem spoločnosti UPC Slovensko, s.r.o., ktorá poskytuje širokopásmový internet prostredníctvom káblových televíznych rozvodov sú to spoločnosti poskytujúce siete FWA v pásme 26 resp. 3,5 GHz a tiež podniky poskytujúce službu na báze prenajatého okruhu.

Vzhľadom na to, že zatiaľ nebola uzatvorená žiadna zmluva medzi spoločnosťou Slovak a alternatívnym operátorom o prístupe k účastníckemu vedeniu, neposkytuje žiaden

podnik pripojenie koncových užívateľov ani prostredníctvom prenajatého účastníckeho vedenia spoločnosti Slovak .

Z hľadiska dostupnosti a ceny má najvýhodnejšiu pozíciu spoločnosť Slovak Telekom, nakoľko služby poskytuje na rozdiel od spoločnosti UPC Slovensko a podnikov prevádzkujúcich siete FWA v pásme 3,5 GHz celoplošne. Výhoda spoločnosti Slovak Telekom spočíva hlavne v tom, že je zavedená na trhu (variabilita služby, tradícia, podchytenie zákazníkov), jej konkurenti nemajú dlhodobu a celoplošne vybudovanú elektronickú komunikačnú sieť a nemajú porovnateľné pokrytie územia.

Schopnosť konkurentov poskytnúť predmetnú službu celoplošne na území Slovenskej republiky je v dôsledku nerovnomerného plošného pokrytia územia elektronickou komunikačnou sieťou podstatne nižšia ako u spoločnosti Slovak Telekom.

III. Časť - Záver

1. Závery analýzy

Pre vyhodnotenie efektívnosti súťaže je podstatný fakt, že pozícia spoločnosti Slovak Telekom na trhu vyplýva z dlhodobého pôsobenia na predmetnom trhu a vyvinula sa z pozície prirodzeného monopolu.

Pozícia spoločnosti Slovak Telekom je daná hlavne celoplošným pokrytím územia pevnou elektronickou komunikačnou sieťou (vrátane prístupovej siete).

Na základe posúdenia kritérií podľa §16 ods. 4 zákona, úrad dospel k nasledovným záverom:

- a) veľkosť trhového podielu spoločnosti Slovak Telekom na veľkoobchodnom trhu č. 5 vyjadrená prostredníctvom počtu účastníkov pripojených rýchlosťou vyššou ako 256 kbit/s sa v období od 30.6.2004 do 31.12.2005 pohyboval v rozmedzí od 73,94% do 80,17%. Z podkladov (uvedených na stranách 7 a 8 analýzy) je zrejмый nárast trhového podielu spoločnosti Slovak Telekom. Trhový podiel spoločnosti Slovak Telekom je tak výrazný, že úrad v horizonte dvoch rokov nepredpokladá jeho výrazný pokles,
- b) spoločnosť Slovak Telekom je podnikom ovládajúcim unikátne zariadenie,
- c) existujúca celoplošná elektronická komunikačná sieť vlastnená spoločnosťou Slovak Telekom predstavuje výraznú technologickú výhodu na veľkoobchodnom trhu č. 5 oproti ostatným podnikom pôsobiacim na tomto trhu,
- d) vyjednávací sila podnikov je vzhľadom na pozíciu spoločnosti Slovak Telekom na veľkoobchodnom trhu č. 5 obmedzená,
- e) spoločnosť Slovak Telekom, vzhľadom na vlastnícku štruktúru, objem majetku, objem vykázaných tržieb, ako aj zisku po zdanení a z toho vyplývajúci prístup ku zdrojom financovania má významnú pozíciu na veľkoobchodnom trhu č. 5,

- f) spoločnosť Slovak Telekom má najvyššiu mieru diverzifikácie služieb v sektore elektronických komunikácií spomedzi všetkých podnikov,
- g) spoločnosť Slovak Telekom dosahuje úspory z rozsahu,
- h) spoločnosť Slovak Telekom dosahuje úspory zo sortimentu,
- i) spoločnosť Slovak Telekom je vertikálne integrovanou spoločnosťou,
- j) počet a rozmiestnenie zákazníckych stredísk na celom území SR poskytuje spoločnosti Slovak Telekom významnú výhodu na veľkoobchodného trhu č. 5,
- k) existencia potenciálnej konkurencie a jej prípadný vstup na trh nie je dostatočná podmienka na podporenie súťažného prostredia resp. na vytvorenie konkurenčného tlaku na veľkoobchodnom trhu č. 5,
- l) existujúce bariéry predstavujú významné prekážky pre vstup na veľkoobchodný trh č. 5, možnosti vstupu na trh sú preto obmedzené,
- m) súťaž na veľkoobchodnom trhu č. 5 nie je efektívna.

Úrad na základe vykonaného šetrenia a výsledkov analýzy veľkoobchodného trhu č. 5 skonštatoval, že v zmysle § 16 ods. 2 zákona na veľkoobchodnom trhu č. 5 nie je efektívna súťaž.

Úrad na základe vykonaného šetrenia a výsledkov analýzy veľkoobchodného trhu č. 5 skonštatoval, že v zmysle § 16 ods. 3 zákona má spoločnosť Slovak Telekom na veľkoobchodnom trhu č. 5 významný vplyv a také postavenie, že nie je vystavená efektívnej súťaži a ekonomický vplyv jej v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov.

Úrad v analýze veľkoobchodného trhu č. 5 uviedol len informácie, ktoré nie sú predmetom obchodného tajomstva. Pri analýze veľkoobchodného trhu č. 5 postupoval úrad v zmysle zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.

2. Návrh povinností podľa § 18 až 24 a § 27 zákona

Na základe výsledkov analýzy veľkoobchodného trhu č. 5 úrad ukladá spoločnosti Slovak Telekom ako významnému podniku na tomto trhu podľa §10 ods. 2 zákona tieto povinnosti:

- a) **Transparentnosť prístupu podľa § 18 zákona.** Spoločnosť Slovak Telekom je povinná zverejniť referenčnú ponuku na veľkoobchodný širokopásmový prístup podľa § 18 ods. 2 zákona a predložiť túto referenčnú ponuku úradu v písomnej aj v elektronickej forme na zverejnenie najneskôr do 60 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o uložení tejto povinnosti. Spoločnosť Slovak Telekom je povinná do 15

dni odo dňa podpísania každej zmluvy o veľkoobchodnom širokopásmovom prístupe predložiť túto zmluvu úradu. Akýkoľvek návrh na zmenu zmluvných podmienok referenčnej ponuky na veľkoobchodný širokopásmový prístup, ktorá bude mať vplyv na podniky definované v § 4 ods. 8 zákona, je spoločnosť Slovak Telekom povinná zverejniť najneskôr 45 dní pred zamýšľanou zmenou na svojej verejne dostupnej internetovej stránke a predložiť úradu.

b) Nediskriminácia prístupu podľa § 19 ods. 1 a ods. 2 zákona.

c) Oddelená evidencia podľa § 20 ods. 1 zákona. Oddelená evidencia musí poskytnúť úradu objektívne a prehľadné informácie o štruktúre nákladov, výnosoch a vloženom kapitále, ktoré súvisia s veľkoobchodným širokopásmovým prístupom. Náklady, výnosy a objem vloženého kapitálu na veľkoobchodný širokopásmový prístup musia vychádzať z účtovnej závierky spoločnosti Slovak Telekom, overenej audítorom. Pri alokácii nákladov na službu veľkoobchodného širokopásmového prístupu sa vychádza z princípu nákladovej príčinnosti, t.z. do nákladov na konkrétnu službu sa započítajú iba tie náklady, ktoré vznikli v súvislosti s poskytovaním tejto služby. Náklady teda budú priradené metódou ABC (activity based costing). Náklady musia byť členené na odpisy, osobné náklady, spotrebu materiálu, spotrebu energie a ostatných neskladovateľných dodávok, služby, ostatné náklady. Informácie o nákladoch, výnosoch a vloženom kapitále vo vyššie uvedenom členení týkajúce sa daného účtovného obdobia spolu s podrobným popisom alokácie nákladov, vrátane použitých alokačných metód a postupov spolu s podrobnou špecifikáciou priamych nákladov (náklady, ktoré je možné priamo priradiť na veľkoobchodný širokopásmový prístup), nepriamych nákladov súvisiacich s veľkoobchodným širokopásmovým prístupom (náklady vzťahujúce sa na činnosti, ktoré súvisia s veľkoobchodným širokopásmovým prístupom) a ostatných spoločných resp. režijných nákladov (náklady, ktoré nie je možné alokovať na veľkoobchodný širokopásmový prístup, avšak sú z hľadiska fungovania spoločnosti nevyhnutné), rešpektujúc zásady proporcionality a transparentnosti, je spoločnosť Slovak Telekom povinná podľa § 20 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách predložiť úradu vždy najneskôr do 30.06. nasledujúceho roka. Informácie o nákladoch, výnosoch a vloženom kapitále vo vyššie uvedenom členení za rok 2005 je spoločnosť Slovak Telekom povinná predložiť úradu najneskôr do 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o uložení tejto povinnosti.

d) Povinnosť včas a za primeraných a objektívnych podmienok splniť odôvodnenú a opodstatnenú žiadosť o používanie určitých prvkov siete a pridružených prostriedkov podľa § 21 zákona. Spoločnosť Slovak Telekom je povinná :

1. poskytovať tretím osobám veľkoobchodný širokopásmový prístup,
2. poskytovať veľkoobchodný širokopásmový prístup za veľkoobchodných podmienok na ďalší predaj tretími osobami,
3. nezrušiť už poskytnutý veľkoobchodný širokopásmový prístup bez zákonných dôvodov,
4. viesť rokovania v dobrej viere s inými podnikmi žiadajúcimi o veľkoobchodný širokopásmový prístup,
5. zabezpečiť otvorený prístup k rozhraniam, protokolom a kódovacím zariadeniam, ktoré sú potrebné na prevádzkyschopnosť služieb,
6. umožniť spoločné používanie infraštruktúry vrátane stavieb, priestorov a častí vedení,

7. poskytnúť špecifikované služby potrebné na prevádzkyschopnosť služieb medzi koncovými užívateľmi, vrátane poskytnutia zariadení pre služby inteligentných sietí,
8. zabezpečiť prístup k systémom na podporu prevádzky alebo k podobným softvérovým systémom nevyhnutným na zabezpečenie efektívnej súťaže pri poskytovaní služieb,
9. prepojiť siete alebo sieťové prostriedky za účelom zabezpečenia veľkoobchodného širokopásmového prístupu.

e) **Regulácia cien podľa § 22 ods.1 zákona.** Spoločnosť Slovak Telekom je povinná stanoviť ceny za veľkoobchodný širokopásmový prístup tak, aby tieto obsahovali iba náklady spojené s týmto prístupom a aby do týchto cien neboli započítané aj tie náklady, ktoré s týmto prístupom nesúvisia. Pri stanovení ceny pre konkrétny typ veľkoobchodného širokopásmového prístupu v závislosti od rýchlosti prístupu a v závislosti od úrovne prepojenia sietí spoločnosti Slovak Telekom a podniku žiadajúceho o prístup, sa bude vychádzať z ceny za pripojenie pre danú rýchlosť, ktorú spoločnosť Slovak Telekom uplatňuje voči svojim účastníkom. Cena prístupu (cena za zriadenie prístupu, pravidelný mesačný poplatok ako aj všetky ostatné ceny uplatňované v súvislosti s veľkoobchodným širokopásmovým prístupom voči podnikom) pre konkrétnu rýchlosť prístupu a v závislosti od úrovne, kde sú siete spoločnosti Slovak Telekom a podniku žiadajúceho o prístup prepojené, sa pre dané obdobie stanoví tak, že od ceny za pripojenie príslušnej rýchlosti uplatňovanej v danom období spoločnosťou Slovak Telekom voči vlastným účastníkom sa odpočítajú všetky náklady súvisiace so starostlivosťou o zákazníka, marketingové náklady, náklady súvisiace s účtovaním účastníkov, ako aj všetky ostatné náklady, ktoré nesúvisia s veľkoobchodným širokopásmovým prístupom a sú súčasťou ceny pre účastníka, ako aj všetky náklady na prevádzku a údržbu tej časti siete, ktorú podnik žiadajúci o prístup v súvislosti s prístupom nevyužíva, avšak z hľadiska poskytovania služby účastníkovi vstupuje do ceny uplatňovanej spoločnosťou Slovak Telekom. Spoločnosť Slovak Telekom musí od maloobchodnej ceny odpočítať aj všetky marže, ako aj náklady vloženého kapitálu, ktoré nesúvisia s prístupom, ale sú uplatňované voči účastníkom.

Akékoľvek dočasné, ako aj trvalé zníženie ceny voči vlastným účastníkom je spoločnosť Slovak Telekom povinná primeraným spôsobom zohľadniť aj v cene za veľkoobchodný širokopásmový prístup.

Ceny veľkoobchodného širokopásmového prístupu musia byť stanovené tak, že čím bližšie ku koncovému bodu siete je prepojenie (prístup) realizované, tým nižšia musí byť cena veľkoobchodného širokopásmového prístupu.

Zmena ceny (zníženie ceny – dočasné ako aj trvalé) uplatňovaná voči účastníkom spoločnosti Slovak Telekom musí byť v rovnakom čase premietnutá aj do zmeny ceny za veľkoobchodný širokopásmový prístup.

V prípade uvedenia nových produktov pre svojich účastníkov je spoločnosť Slovak Telekom povinná predložiť v rovnakom čase aj zodpovedajúcu veľkoobchodnú ponuku a doplniť túto ponuku aj do referenčnej ponuky podľa bodu a), rešpektujúc vyššie uvedené lehoty na zverejnenie.

Spoločnosť Slovak Telekom je povinná na požiadanie úradu v stanovenej lehote predložiť úradu kalkulácie a postupy pre výpočet ceny pre svojich účastníkov ako aj ceny veľkoobchodného širokopásmového prístupu.

Vzhľadom na to, že spoločnosť Slovak Telekom je významným podnikom na veľkoobchodnom trhu č. 5, je splnenie uložených povinností nevyhnutnou podmienkou vytvorenia konkurenčného prostredia na trhu veľkoobchodného širokopásmového prístupu.

Povinnosť transparentnosti zaväzuje spoločnosť Slovak Telekom zverejniť formou referenčnej ponuky všetky dôležité technické, cenové, kvalitatívne a iné informácie týkajúce sa poskytovania širokopásmového prístupu iným podnikom. Všetky tieto informácie budú dostupné pre podniky formou zverejnenej referenčnej ponuky. Úrad v rámci povinnosti transparentnosti uložil spoločnosti Slovak Telekom, aby akýkoľvek návrh na zmenu podmienok referenčnej ponuky s dostatočným predstihom (45 dní) zverejnila na svojej internetovej stránke a predložila úradu. Uložením tejto povinnosti chce úrad zabezpečiť, aby podniky, ktoré uzavreli so spoločnosťou Slovak Telekom zmluvu o veľkoobchodnom širokopásmovom prístupe mali dostatok času na to, aby túto navrhovanú zmenu premietli do vlastných všeobecných podmienok upravujúcich poskytovanie služieb využívajúc veľkoobchodný širokopásmový prístup spoločnosti Slovak Telekom.

Podľa § 19 ods. 2 zákona je podnik, ktorému bola uložená povinnosť nediskriminácie prístupu povinný uplatňovať voči iným podnikom porovnateľné podmienky za porovnateľných okolností a poskytovať informácie a služby iným podnikom za rovnakých podmienok a s rovnakou kvalitou, ako keby ich využíval pre vlastnú potrebu alebo ich poskytoval podniku v postavení ovládanej osoby alebo podniku, v ktorom má právo spolurozhodovať.

Uloženie povinnosti nediskriminácie je základným predpokladom na to, aby sa predišlo neodôvodnenému resp. neprimeranému uplatňovaniu rozdielnych podmienok voči iným podnikom v porovnaní s podmienkami, ktoré uplatňuje významný podnik voči vlastným účastníkom. V dôsledku uplatňovania diskriminačných podmienok dochádza k znevýhodneniu podniku využívajúcemu prístup od významného podniku, nakoľko tento nie je schopný ovplyvniť podmienky, za akých poskytuje danú službu svojim zákazníkom, čím klesá jeho schopnosť konkurovať významnému podniku na tom istom trhu.

Nevyhnutným predpokladom na zabezpečenie dodržiavania podmienky nediskriminácie je uloženie povinnosti transparentnosti, na základe ktorej významný podnik zverejní podmienky poskytovania veľkoobchodnej služby iným podnikom, pričom tieto podmienky nesmú byť nevýhodnejšie oproti podmienkam, ktoré významný podnik uplatňuje voči vlastným koncovým zákazníkom.

Povinnosť oddelenej evidencie predstavuje nevyhnutný doplnok vyššie uvedených povinností a súčasne tvorí podklad pre posúdenie dodržiavania povinnosti nákladovej orientácie resp. cenovej regulácie. Informácie o nákladoch, výnosoch a vloženom kapitále získané z oddelenej účtovnej evidencie sú podkladom pre posúdenie, či významný podnik neuplatňuje diskriminačné podmienky voči iným podnikom, či sú do cien prístupu zakalkulované iba tie náklady, ktoré s prístupom súvisia v súlade s uloženou povinnosťou nákladovej orientácie resp. cenovej regulácie a tiež, či tieto náklady sú premietnuté aj vo „vnútro podnikových“ cenách tých služieb, ktoré vstupujú do cien služieb poskytovaných koncovým zákazníkom.

Vzhľadom na skutočnosť, že spoločnosť Slovak Telekom má na veľkoobchodnom trhu č. 5 také postavenie, ktoré jej vzhľadom na nedostatočnú súťaž na tomto trhu umožňuje požadovať neprimerane vysoké ceny, rozhodol sa úrad uložiť aj povinnosť regulácie cien. Pri

výpočte cien bude musí spoločnosť Slovak Telekom vychádzať z ceny širokopásmového prístupu, ktoré uplatňuje voči svojim účastníkom. Takýto prístup k regulácii cien by mal zabezpečiť, aby spoločnosť Slovak Telekom nemohla uplatňovať voči podnikom žiadajúcim o prístup ceny, ktoré sú vyššie ako ceny, ktoré uplatňuje voči svojim účastníkom resp. aby ceny uplatňované voči podnikom neboli vyššie ako „vnútro podnikové“ ceny, ktoré vstupujú do ceny pre účastníkov. Uložením tejto povinnosti chce úrad predísť diskriminácii a následnému ohrozeniu konkurenčného prostredia vytlačením konkurencie z relevantného trhu, čo by následne viedlo k ďalšiemu posilneniu pozície spoločnosti Slovak Telekom, ako významného podniku.

Povinnosť poskytnutia prístupu má zabezpečiť, aby spoločnosť Slovak Telekom sprístupnila elektronické komunikačné siete umožňujúce prenos signálu rýchlosťou vyššou ako 256 kbit/s za podmienok, ktoré neohrozujú vznik a udržanie konkurenčného prostredia.

Pre splnenie povinností úrad určil spoločnosti Slovak Telekom lehotu 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bude určená za významný podnik na veľkoobchodnom trhu č. 5, ak zákon nestanovuje inak.

V Bratislave, 28. júla 2006

*Ing. Pavol Gerhat
riaditeľ odboru ekonomickej regulácie*